

munkálják s ezek beszélnek, hogy a phylloxerás részen délelőtt 11 órától délután 3 óráig — míg t. i. legnagyobb meleg van: annyi a phylloxera a venyigéken, leveleken, mintha nagyszemű homokkal vagy korpával hintették volna be. Pusztá szemmel is meg lehet látni, a mint nyüzsögnek, mozognak, ha pedig hozzájuk érnek, úgy pattannak, ugranak el, mint a káposzta palántákat pusztító földi bolhák. Nem csuda azért, hogy a néző, vizsgáló ruháján, kalapján elhurczolja.

Mikor a Fatusán szőlőjét vizsgálták, több diószegi hegyigazda is jelen volt, ezek is pusztá szemmel meglátták a phylloxerát egy ember ruhája ujján, mikor már hazafelé jöttek s mikor leakarták simítani: leugrott. «

A phylloxera és *Smynturus* között levő különbséget ismerve, mindjárt észreveszszük, hogy ebben az esetben is az ártatlant gyanúsították veszélyes szándékkal. S ez a tévedés nem épen ritkán szokott előfordulni. Némely ember olyan könnyen és felületesen ítél, hogy a *Smynturust*, melynél a szárnyak hiánya kicsinysege miatt hamarjában fel nem tűnik, még szárnyas phylloxerának is nézi és szentül azt hiszi, hogy a megérintésre elugró *Smynturus* valószínűséggel elrepült.

Hányszor megesik így, hogy a valóban kártékony rovar ismeretlen marad, és hogy helyette valamely más ártalmatlan vagy véletlenül ott tanyázó rovar tartanak a kár okozójának. Gondos megfigyeléssel és némi rovar-tani ismeretekkel sok ilyen tévedésnek és alaptalan félelemnek elejét lehetne venni.

Dr. Tömösváry Ödön.

APRÓBB KÖZLEMÉNYEK

Darázs-gyilkos poloska. — Ki hinné, hogy egy mezei virágokon élő poloska egy darásznak gyilkosa lehessen? — És mégis úgy van; saját szememmel láttam. 1879 június 25-én a budai Sas-hegyen egy virágzó fűtej (*Euphorbia glareosa*) bokor mellett állottam meg, rovarhálóval kezemben várva a virágait szívesen látogató fémdarázsokat. Rövid idő múlva egy tündöklő fémdarázs, az arany-színű *Holopyga gloriosa* Fabr. repült a fűtej virágára, s veszélyt nem gyanítva kéjesen szürcsölgette az édes virágnedvet. Már épen kinyújtottam felé hálomat, midőn egyszerre oly érdekes jelenet játszódott le előttem, a melynek gondos megfigyelése végett gyűjtő-

szándékkal egyelőre felhagytam. A fűtej virágai között ugyanis ott leskelődött egy *Phymata crassipes* Fabr. nevű poloska, mely a darazsat vaskos első lábaival hirtelen megragadta és szipókáját a darázs feje és előmellkasa közé annak nyakába szúrta. A szegény darázs, még mielőtt önvédelemre csak kísérletet is tehetett volna, néhány pillanat alatt egészen megbénult, tehetetlenné lett, mintha csak erős szélütés érte volna. A poloska aztán kényelmesen szívogatni kezdte a darázs belső nedveit; de nem sokáig lakmározhatott, mert áldozatával együtt ő is fogságba, illetőleg gyűjteményembe került.

Hasonló ragadozó-életmódot folytat Éjszak-Amerikában a rokon *Phymata erosa*, mely ott szintén virágokon leskelődik és a méheket pusztítja. *)

Biró Lajos.

Kísérletek a szőlő-iloncza ellen. — W é n y J á n o s úrnak folyóiratunk legutóbbi füzetében (123—125 l.) közölt észleleteit, hogy a szőlőnek télire be nem fedése az áttelelő iloncza-hernyókat el nem pusztítja, megerősítik a következő adatok, melyeket azóta a Tokaj-Hegyallyáról kaptunk:

A múlt 1883-ik év őszén arra a hírre, hogy a télire fedetlenül hagyott szőlőkben a téli hideg az iloncza-hernyókat ha nem is egészen kipusztítja, de legalább számukat rendkívül megapasztja, a mádi szőlőbirtokosok legnagyobb része fedetlenül hagyta szőlőjét. A jó eredmény nem következett be: az idén is csak annyi volt a hernyó, mint a múlt évben.

Az iloncza-hernyók ellen Mádön eddig alig ketten-hárman fordítottunk jelentékenyebb munkaerőt és szedettük azokat, a petéikkel együtt. Minthogy azonban a többi szőlőbirtokosok e tekintetben keveset vagy éppen semmit sem tettek, az ő szőlőikből a hernyók a mieinket nemsokára ismét előzönlötték; fáradtságunk és költségezésünk e miatt természetesen hiábavaló volt.

Führer Adolf.

A *Tortrix pilleriana* a Mádhoz tartozó, délnek fekvő zombori hegyen az 1878-ik év óta rendkívül pusztít. Ennek folytán én és a szomszéd szőlőbirtokosok a múlt télen készakarva fedetlenül hagytuk a szőlőket, abban a reményben, hogy a tél hidege talán megöli a falánk hernyókat; de sajnos, azt kellett tapasztalnunk,

*) American Naturalist. XV. p. 201.